	АҚПАРАТ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> <u>Нормативтік құжаттың түрі: бағдарлама.</u>	Бет. 9 дан 1

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы
 Қазақ ұлттық өнер академиясы қабылдау
 комиссиясының төрағасының у.м.а.

Ш.Ергөбек

(2026 жылғы 30 сәуірдегі
 №10 Ғылыми кеңес хаттамасы)

МАГИСТРАТУРАҒА ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ
«7М02189 – СӘН ЖӘНЕ КОСТЮМ ДИЗАЙНЫ» БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША

Алматы, 2026 ж .

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 2 - 9</p>

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Володева Н.А. – өнертану ғылымдарының кандидаты, «Сән және костюм дизайны» кафедрасының доценті.

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Сән және костюм дизайны» кафедрасының отырысында қаралды
№ 9 хаттама, «06» сәуір 2026 жыл

Кафедра меңгерушісі
«Сән және костюм дизайны»

Жумағалиев М.С.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыс жөніндегі проректор

Халыков К.З.

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің
ғылыми-зерттеу орталығының басшысы

Кульшанова А.А.

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 3 - 9</p>

Магистратураға түсу емтиханының бағдарламасы жоғары білімнің алдыңғы деңгейі (бакалавриат) бағдарламалары көлемінде әзірленген.

«7M02189 – Сән және костюм дизайны» білім беру бағдарламасы (ғылыми-педагогикалық бағыт) бойынша магистратураға келесі білім беру бағдарламаларының түлектері қабылданады:

- 6B02197 – Сән және костюм дизайны
- 6B02189 – Сән және костюм дизайны
- 6B02141 – Сән және костюм дизайны
- 6B02108 – Сән және костюм дизайны
- 6B02123 – Сән және костюм дизайны
- 6B02103 – Сән дизайны
- 6B02124 – Сән дизайны
- 6B02111 – Сән дизайны
- 6B02118 – Сән дизайны
- 6B02170 – Сән дизайны
- 6B02103 – Киім дизайны
- 5B041000 – Сценография
- 6B02103 – Салалар және таңдалған бағыт бойынша дизайн, суретші-дизайнер
- 6B02111 – Fashion индустриясы
- 6B02101 – Сән, интерьер дизайны және өнеркәсіптік дизайн

Артықшылық келесі талаптарға сәйкес келетін тұлғаларға беріледі:

- бейіні бойынша кәсіби (практикалық) және/немесе ғылыми-педагогикалық жұмыс тәжірибесі бар тұлғаларға;
- бейіні бойынша ғылыми жарияланымдары бар, ғылыми-зерттеу жұмыстары байқауларының жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- сән және костюм дизайны саласындағы халықаралық және республикалық фестивальдердің, конкурстардың, олимпиадалардың жеңімпаздарына, жүлдегерлеріне, дипломанттары мен лауреаттарына;
- сән және костюм дизайны саласындағы маңызды шығармашылық жобалардың авторлары мен тең авторларына;
- шет тілін еркін немесе жоғары деңгейде меңгерген тұлғаларға.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u>	Бет 4 - 9
	нормативтік құжат түрі	

I. «7M02189 – Сән және костюм дизайны» магистратурасының білім беру бағдарламасына түсушілерге қойылатын негізгі талаптар

1. Магистратураға түсуші іргелі кәсіби даярлыққа ие болуы, заманауи ақпараттық технологияларды меңгеруі, сондай-ақ қазіргі заманғы практикалық мәселелерді тұжырымдап, оларды шешу қабілетіне ие болуы тиіс. Ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс:

- кәсіби қызметтің эпистемологиялық құрылымы туралы: мамандықтың мәні, әлеуметтік маңызы және пәнаралық парадигмалар контексіндегі эволюциясы туралы; бейіндік пәндердің тұтас ғылыми білімді қалыптастырудағы рөлі және олардың жаратылыстану ғылымдары, гуманитарлық және инженерлік салалармен жүйелі өзара байланысы туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.
- Қазақстанның және шет елдердің көркем және материалдық мәдениетінің дамуының диахрондық және синхрондық аспектілері туралы; сән тарихы мен дизайнның, дәстүрлі және тарихи костюмнің өнертанулық, мәдениеттанулық және антропологиялық талдау нысандары ретіндегі теориялық модельдері туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.
- ғылыми зерттеудің өзекті әдістері туралы: сандық және сапалық тәсілдер, эксперименттік дизайн, деректанулық талдау әдістері, визуалды антропология, костюм семиотикасы туралы; ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауға арналған мамандандырылған жабдықтар мен бағдарламалық қамтамасыз ету туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.
- костюм дизайны мен жеңіл өнеркәсіптің дамуының ғылыми-технологиялық және әлеуметтік-мәдени трендтері туралы: циркулярлық экономика, аддитивті технологиялар, интеллектуалды материалдар, цифрлық прототиптеу және индустрияның тұрақты дамуы туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.

Төмендегі мәселелерді жүйелік талдау деңгейінде меңгеруі тиіс:

- өнердің әртүрлі түрлері мен жанрларында бейнелер мен көркем образдарды құрудың теориялық негіздері мен формалды заңдылықтарын; киім дизайнындағы композицияның форма қалыптастыру жүйесі ретіндегі ғылыми тәсілдерін, соның ішінде қабылдау психологиясын, эргономиканы және визуалды семиотика әдістерін жүйелік талдау деңгейінде білуі тиіс.
- костюм композициясы мен морфогенезінің іргелі теорияларын: тектониканы, пропорциялау қағидаларын, ұқсастық теориясын, пішінді

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 5 - 9</p>

құрастырудағы трансформация және модульдік принциптерді жүйелік талдау деңгейінде білуі тиіс.

- даярлау бейіні бойынша қазіргі ғылыми проблемалар мен зерттеу олқылықтары туралы; материалтану, биомеханика, техникалық эстетика, сән социологиясы және психологиясы сияқты салалармен пәнаралық байланыстар туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.
- сән және костюм дизайны индустриясының күрделі өзін-өзі ұйымдастыратын жүйе ретіндегі даму заңдылықтары: инновациялардың диффузия циклдері, желілік құрылымдар, жаһандық құн тізбектері және цифрлық трансформация туралы ғылыми негізделген түсінікке ие болуы тиіс.

Әдіснамалық және технологиялық тұрғыда меңгеруі тиіс:

- костюм дизайны саласындағы ғылыми әдіснама мен кәсіби терминологияны, соның ішінде сабақтас пәндердің ұғымдық аппаратын зерттеу міндеттерін қою және шешу үшін меңгеруі тиіс.
- дизайн жобасына қойылатын талаптарды сыни тұрғыдан талдау, дәлелді тәсілдер негізінде баламалы шешімдерді синтездеу, жобалық идеяны прототиптеу және сараптамалық бағалау процесінде тексерілетін ғылыми негізделген гипотеза ретінде әзірлеу қабілетіне ие болуы тиіс.
- жобалау және зерттеу саласындағы цифрлық құралдармен жұмыс істеу дағдыларына ие болуы тиіс: CAD жүйелері (мысалы, CLO 3D, Marvelous Designer), параметрлік модельдеу құралдары, ғылыми әдебиеттер дерекқорлары (Scopus, Web of Science), статистикалық пакеттер және деректерді визуализациялау құралдары.
- композиция, академиялық сурет және кескіндеменің мәнерлеу құралдарын еркін әрі рефлексивті түрде меңгеруі, сондай-ақ олардың бейнелеу-экспрессивтік мүмкіндіктерін визуалды коммуникация кодтары ретінде түсіну қабілетіне ие болуы тиіс.
- графикалық бейнелерді жасаудың әртүрлі эксперименттік техникалары мен тәсілдерін, соның ішінде аралас техникаларды, цифрлық графиканы, коллажды және визуалды нарративтік модельдеуді меңгеруі тиіс.
- тоқыма материалтану саласындағы білімге ие болуы тиіс: талшықтар мен маталардың құрылысы мен қасиеттері, олардың реологиялық және тактильдік сипаттамалары, технологиялық үдерістерге және бұйым эргономикасына әсері; киімнің әртүрлі түрлерін жобалауға арналған материалдарды ғылыми негізде іріктеу әдістерін меңгеруі тиіс.
- киім конструкциясын ғылыми әдістермен жобалау дағдыларына ие болуы тиіс: есептік-аналитикалық, 5 инженерлік әдістер және әртүрлі

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 6 - 9</p>

конструкциялардың сызбаларын құрудың параметрлік жүйелері (әйелдер, ерлер, балаларға арналған иық және белдік киімдер), антропометриялық стандарттарды және дене бітімінің вариативтілігін ескере отырып.

- киім конструкциясын ғылыми әдістермен жобалау дағдыларына ие болуы тиіс: есептік-аналитикалық, инженерлік әдістер және әртүрлі конструкциялардың сызбаларын құрудың параметрлік жүйелері (әйелдер, ерлер, балаларға арналған иық және белдік киімдер), антропометриялық стандарттарды және дене бітімінің вариативтілігін ескере отырып.

Сараптамалық-аналитикалық қызмет деңгейінде құзыретті болуы тиіс:

- киім дизайны, костюм және сән теориясы мен историографиясы саласында: бастапқы дереккөздерді сыни талдау және интерпретациялау, себеп-салдарлық байланыстарды және тарихи заңдылықтарды анықтау қабілетіне ие болуы тиіс.
- сәннің қазіргі үрдістері динамикалық жүйе ретінде: әлеуметтік, экономикалық және технологиялық факторларды талдау негізінде трендтерді айқындау және болжау; киім дизайны стильдері мен бағыттарын семиотикалық жүйе ретінде түсіну қабілетіне ие болуы тиіс.
- киім технологиясы, конструкциялау және өндіріс саласында интеграцияланған ғылыми-техникалық пән ретінде: заманауи өндірістік үдерістерді, сапа стандарттарын, автоматтандыру әдістерін, цифрлық өндірістік циклді (виртуалды киіп көруден бастап автоматтандырылған пішуге дейін) білуі тиіс.

2 . «Магистратураға және PhD докторантураға қабылдау туралы ережеге» сәйкес магистратураға түсу емтиханы мыналарды қамтиды:

жазбаша

эссе;

- рефератты қорғау. Реферат алдын ала ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша, бакалавриаттың «Мода және костюм дизайны» білім беру бағдарламасының базалық және бейіндік пәндер кешенінің пәнаралық негізінде немесе талапкердің таңдауы бойынша орындалады.

Эссе мен реферат тақырыптары «Мода және костюм дизайны» білім беру бағдарламасының базалық және бейіндік пәндерінің пәнаралық негізінде қалыптастырылған. Дайындыққа келесі пәндер кіреді: «Әлемдік костюм тарихы», «Сәннің тарихы мен теориясы», «Дизайн тарихы мен теориясы», «Қазақ костюмінің тарихы», «Костюмді жобалау», «Ғылыми зерттеу негіздері».

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 7 - 9</p>

I. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ

1. Авторлық стиль қазіргі әлеуметтік-мәдени кеңістікте дизайнердің өзін-өзі сәйкестендіру құралы ретінде.
2. Заманауи костюм дизайнындағы түпнұсқалық мәселесі: иемдену мен интерпретация арасындағы.
3. Ұлттық костюм – этникалық бірегейліктің визуалды коды ретінде.
4. Силуэт – сән тарихындағы мәдени және эстетикалық конструкт ретінде.
5. Биоморфизм әдісі костюм дизайнының заманауи тәжірибесінде.
6. Жаһандану әсері жергілікті сән тәжірибелеріне: біріздену мен бірегейлік арасындағы.
7. Сән – уақыттың эстетикалық түсініктерін визуалды түрде білдіру формасы ретінде.
8. ХХІ ғасырдың бірінші ширегіндегі сәндегі стильдік бағыттар.
9. Өзекті сән кеңістігіндегі стильдердің диффузиясы.
10. Заманауи костюм дизайнындағы деконструкция әдісі.
11. Сәндегі түстің символикасы мен психологиясы.
12. Экологиялық бағытталған сән: костюм дизайнындағы тұрақты тәжірибелер.
13. Бейнелеу өнері мен сән: тоғысатын салалар және өзара ықпал ету механизмдері.
14. Қазіргі сән индустриясында киім коллекцияларын ұсынудың өзекті жолдары мен тәсілдері.
15. Субмәдениеттердің сән үрдістеріне әсері.
16. Сән – визуалды коммуникация формасы ретінде.
17. Цифрлық технологиялардың заманауи костюм дизайнына әсері.
18. Көркем қолөнер және оның заманауи костюм дизайнына интеграциясы.
19. Костюм дизайнына интердисциплинарлық тәсіл: сән, өнер және ғылым синтезі.
20. Модульдік жобалау әдісі заманауи дизайнерлік тәжірибеде.
21. Жасанды интеллект технологияларының сән индустриясын трансформациялаудағы рөлі.
22. Сәндегі минимализм философиясы: лаконикалық дизайнның эстетикасы мен функционалдылығы.
23. Виртуалды сән – Метавселен кеңістігіндегі цифрлық дәуір құбылысы.
24. Сәндегі футуризм: болашақ образдарын болжау және жобалау.
25. Сән индустриясында блокчейн технологияларын қолдану.
26. Сәндегі гендерлік шекаралар: эволюция және трансформация.
27. Қазақ ұлттық костюмінің ою-өрнегі қазіргі мәдениет контекстінде.
28. Глокализация – қазіргі қазақстандық костюм дизайнындағы тұрақты бағыт.
29. Қазақ ұлттық костюмінің көркем дәстүрлері қазіргі қазақстандық дизайнерлер

	<p>ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ</p>	<p>Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.</p>
	<p><u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі</p>	<p>Бет 8 - 9</p>

шығармашылығында.

30. Қазіргі қазақстандық костюм дизайнерлерінің концептуалды және эксперименттік коллекциялары.

II. РЕФЕРАТ ТАҚЫРЫПТАРЫНЫҢ АТАУЛАРЫ

Глобализация жағдайындағы этникалық сәннің визуалды кодтары: мәдени цитаталау және трансформация стратегиясы.

1. Инклюзивтілік және әмбебап дизайн қағидаларын ескере отырып костюм дизайнын жобалау.
2. Гендер және костюм: заманауи сәндегі маскулиндік пен феминдіктің репрезентациясын талдау.
3. Қазақ ұлттық костюмінің семантикалық кодтары заманауи киім дизайнында.
4. Қазақ эпосы бейнелері қазіргі қазақстандық костюм дизайнында.
5. Тұрақты сән контекстінде адаптивті киімді жобалау әдістері мен қағидалары.
6. Сән коллекцияларын ұсыну мен экспозициялаудағы иммерсивті технологиялар (AR/VR).
7. Генеративті нейрондық желілерді костюм дизайнерінің практикалық қызметінде қолданудың перспективалары мен мүмкіндіктері.
8. Киімді жобалаудағы этикалық стратегиялар: дизайнердің әлеуметтік жауапкершілігі мәселесі.
9. Костюм – авторлық кинодағы визуалды нарратив құралы ретінде.
10. Киноиндустрияның сән трендтерін қалыптастыруға әсері: 1950–2020 жылдар ретроспективасы.
11. Адаптивті киім жасаудағы инновациялық материалдар мен технологиялар.
12. Тұрақты даму парадигмасы аясындағы киім дизайнындағы экоинновациялар.
13. Жасанды интеллект технологияларын сән индустриясына интеграциялау жолдары мен әдістері.
14. Қазіргі мәдени кеңістіктегі дизайнерлік тәжірибедегі «фиджитал» сән феномені.
15. Киберпанк стиліндегі костюм цифрлық дәуірдің визуалды эстетикасы контекстінде.
16. Заманауи жаппай сәндегі поп-мәдениет эстетикасы.
17. Этникалық костюм дәстүрлері көркем киім жобалаудағы инновациялардың негізі ретінде.
18. Видеоигра кейіпкерлерінің костюмдік бейнесін жобалау принциптері.
19. Қазіргі вестиментарлық сәндегі стильдердің диффузиясы – заманауи костюм дизайнындағы концептуалды бағыт ретінде.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Қабылдау емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет 9 - 9

20. Тарихшылдық (историзм) – заманауи киім дизайнындағы концептуалды бағыт ретінде.
21. Трансгрессивті сән: нормаларды бұзу және жаңа эстетикалық парадигмаларды қалыптастыру.
22. Костюм дизайнында (сахна және кинематография үшін) аддитивті технологиялар.
23. Ретроспектива және проспектива: тарихи деректер негізінде сән үрдістерін талдау және болжау.
24. Трансгуманизмнің костюм дизайнына әсері: киім – адам мүмкіндіктерін кеңейту құралы ретінде.
25. Алгоритмдер және шығармашылық: заманауи костюм дизайнындағы жасанды интеллекттің рөлі.
26. Сән феноменологиясы: киім – денелік тәжірибені кеңейтуші құбылыс ретінде.
27. Деконструкция және реконструкция: костюм дизайнындағы инновациялық техникалар мен концепциялар.
28. Сәндегі интертекстуалдылық: костюм дизайнында әдеби және көркем аллюзияларды қолдану.
29. Көшпелі және отырықшы мәдениеттердің тарихи өзара ықпалы контекстіндегі дәстүрлі қазақ костюмінің генезисі мен эволюциясы.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Бруард К. Костюм: стиль, форма, функция. Библиотека журнала «Теория моды». – Издательство «Новое литературное обозрение», 2018. – 152 с.
2. Васильева Е.В. Теория моды: Миф, потребление и система ценностей. М.: Пальмира, 2023. – 387 с.
3. Ермилова Д.Ю., Теория моды. – М.: Юрайт, 2023. – 177 с.
4. Ермилова В.В., Ермилова Д.Ю., Ляхова Н.Б., Попов С.А. Композиция костюма. – М.: Юрайт, 2024. – 450 с.
5. Козлова Т. В. Основы теории проектирования костюма. – М.: Инфра-М, 2024. – 262 с.
6. Коул Дэниел Джеймс, Дейл Нэнси. История моды. С 1850-х годов до наших дней. – М.: Бомбора, 2024. – 480 с.
7. Сафина Л.А., Тухбатуллина Л.М., Хамматова В.В. Проектирование костюма. Учебник. – «Инфра-М», 2017. – 240 с.
8. Сафина Л.А., Тухбатуллина Л.М., Хамматова В.В., Абуталипова Л.Н. Основы композиции (в проектировании костюма). – «Инфра-М», 2024. – 215 с.
9. Тарабукин Н.М., Очерки по истории костюма. – М.: ГИТИС, 2020. – 152 с.
10. Казахи. История и культура. – Алматы: Abdi Company, 2018. – 800 с.
11. Большой атлас истории и культуры Казахстана. – Алматы: Abdi Company,